

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2025
FIRST SEMESTER

Subject: Gender Studies-I (SOCMJC-103)

Date: 22/05/2025

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Critically examine the nature of the Liberal Feminist approach.
- 2) Describe the Social Reform Movement in India and emancipation of women.
- 3) Explain the Laws for protection of women.
- 4) What is the difference between gender and sexuality? How do gender studies reflect social realities?
- 5) Explain the role of women in environmental movements with examples.
- 6) What are the various faces of discrimination against the LGBTQ community?

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Explain the concept of feminization of poverty and its causes
- 2) What are the radical and black feminist theories?
- 3) Write a note on women's education.
- 4) Analyze the key achievements of the 73rd Amendment Act of 1992.
- 5) What is the status of gender justice in India?
- 6) . Discuss the importance of awareness campaigns against the dowry system and their impact.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) उदारमतवादी स्त्रीवादी दृष्टिकोनाच्या स्वरूपाचे समीक्षात्मक परीक्षण करा.
- २) भारतातील समाजसुधारणा चळवळ आणि महिलांच्या मुक्तीचे वर्णन करा.
- ३) महिलांच्या संरक्षणासाठी असलेल्या कायद्यांचे स्पष्टीकरण द्या.
- ४) लिंग आणि लैंगिकतेमध्ये काय फरक आहे? लिंग अभ्यास सामाजिक वास्तवांचे कसे प्रतिबिंबित करतो?
- ५) पर्यावरणीय चळवळींमध्ये महिलांची भूमिका उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- ६) LGBTQ समुदायाविरुद्ध होणाऱ्या विविध प्रकारच्या भेदभावांचे वर्णन करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) दारिद्र्याच्या स्त्रीकरणाची संकल्पना आणि त्याची कारणे स्पष्ट करा
- २) स्त्रीवादाचे मूलगामी आणि कृष्ण वर्णीय सिद्धांत काय आहेत?
- ३) महिला शिक्षणावर एक टिपण लिहा
- ४) ७३ व दुरुस्ती कायदा १९९२ च्या प्रमुख कामगिरीचे विश्लेषण करा.
- ५) भारतामध्ये लिंग न्यायाची स्थिती काय आहे?
- ६) हुंडा प्रथेविरोधात जनजागृतीचे महत्त्व आणि तिच्या प्रभावांवर चर्चा करा.